

Таксата е платена.

Година VI.

Варна, 28 Ноемврий 1925 год.

Брой 21.

ВАРНАНСКИ ОКРЪЖЕНЪ ВЕСТНИКЪ

Официално издание на Окръжната Постоянна Комисия. Телефонъ № 394.

ИЗЛИЗА СЕДМИЧНО ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ

За общини	200 лева
За Банки, Д-ства и Учил. Настоятелства.	100 „
За частни лица и кооперации	50 „

ТАКСИ

За обявления на всички общински, обществени, държавни и кооперативни учреждения, на дума или кв. с/м. по 1 лв. За частни предприятия и лица на дума по 1 лв. на кв. с/м. по 80 ст. За баланси на кооперации и синдикати на страница по 150 лв. За баланси на Д-ва и пр. на страница 300 лева.

ЗАБЕЛЕЖКА: Такситъ се смѣтатъ за една публикация при повторение такситъ се удвояватъ.

Трансформация на нашето земеделско ступанство.

Днесъ нашето земеделско производство несъмнено преживѣва една дълбока криза. На какво се дължи и кои сж причинитѣ за това? Ето първитѣ въпроси които трѣбва да си зададемъ. Богатата реколта, която имаме тая година, като че ли неможа да раздвижи икономическия ни животъ въпреки голѣмитѣ надежди, които ѝ се възлагаха. Голѣмитѣ количества тютюнъ сжщо така оставатъ непродадени и при това положение на застой въ нашия износъ надъ нашета страна стои опасността отъ голѣми финансови сътресения, защото вноса далече надминава износа, и ако това продължава, запаситѣ отъ валюта съ които разполага Б. Н. Банка ще се изчерпятъ бързо и ще се компроментира положението на нашия левъ, стабилизирано отъ близо две години, като сжщевременна баланса на нашето народно ступанство ще покаже единъ минусъ, една разлика въ негова вреда, която отъ никжде неможемъ запълни, освенъ съ външенъ заемъ, а такъвъ да се сключва за покриване на тая разлика въ баланса ни въ наша вреда, ще затрудни още повече финансовото положение на страната. Заемъ може и следва да се сключва само за производителни цѣли, за да може да се покрива отъ приходитѣ на създаденитѣ чрезъ него предприятия.

Ние сме една малка страна. Произведенитѣ отъ насъ количества зърнени храни въ излишекъ представляватъ толкова мал-

ко въ сравнение съ световното производство, щото ние не можемъ да окажемъ каквото и да било влияние върху количеството и цѣнитѣ на зърненитѣ храни. Нашиятѣ пазари на тия артикули се ръководятъ отъ борсовитѣ цѣни на голѣмитѣ европейски и американски тържища. Ние дори често сме жертва на борсовитѣ спекулации на тия тържища. Въ случая ние сме принудени всѣкога да стоимъ въ очакване на купувачи и цѣни, безъ да можемъ да се противопоставимъ, както на липсата на купувачи, така и на нискитѣ цѣни. Отъ друга страна първобитния начинъ по който се обработватъ нашитѣ земи, не могатъ да дадѣтъ качество и чистота на зърното, за да бжде то търсено поне поради това.

Днесъ особено житнитѣ тържища сж изложени на изненади и сътресения поради релъ обстоятелства, между които главнитѣ сж следнитѣ: Поради добрата реколта почти въ всички страни отъ една страна и поради низката или расклатена валюта въ нѣкой отъ тѣхъ, сме наблюдатели на едно редкo явление, да изнасятъ зърнени храни страни, като Германия и пр. които никогда, дори и при най-богата реколта не могатъ да се изхранятъ. Днесъ тѣ бързатъ да изнесатъ на всѣка цѣна за да уравниатъ своятъ вносъ и износъ и по такъвъ начинъ затвърдятъ положението на своята марка. Русия, която въ миналото бѣше житница на Европа, постепенно възстановява своето раз-

небитено земледѣлие, и днесъ се явява съ единъ доста голѣмъ излишекъ на пазаря, като и тя бърза да изнесе и продаде, прибѣгвайки до изкуствено понижение на цѣнитѣ, за сметка на фиска си само и само да внесе валута въ страната си, или съ износа си да може да посрещне своитѣ голѣми задължения въ странство:

Сѣверна Америка, Аржентина, Австралия и пр. страни, където земледѣлието е едро и машинизирано, по цѣни всѣкога ни конкуриратъ благодарение на горнитѣ два факта. Прочие ето редъ факти които всѣкога, но особено тая година оказаха голѣмо влияние върху ценитѣ на зърненитѣ храни. Но освенъ тия икономически причини, има редъ още политически и спекулативни, които оказватъ влияние, както на търсенето, така и върху цѣнитѣ на тия артикули.

Другия важенъ факторъ въ нашето земледѣлско производство се явява тютюня. Тютюня самъ по себе си се явява много специаленъ артикулъ. До като свѣрхпроизводството на зърнени храни, памукъ и пр. може да се погълне по лесно отъ консумацията поради лесната трансформация на тия артикули по фабриченъ и химически пѣтъ въ други нужди за свѣтовната консумация, като напримеръ, зърненитѣ храни могатъ да се преработятъ въ скорбяла, спиртъ и пр. тютюня въ нищо не може да се преработва и за нищо не може да служи освенъ за пушене, смъркане и дѣвчене. А щомъ е така всѣко едно свѣрхпроизводство дава единъ излишекъ, който остава въ тежестъ на страната, която го е произвела като създава дълбока криза въ нея.

До преди войната ние произвеждахме много малко тютюнъ. Войната, поради това, че Германия и Австрия бѣха изолирани отъ свѣта, създаде едно усилено търсене на тютюнитѣ за тия страни. Следъ войната, до като се нормализира живота въ Тракия и Мала-Азия, търсенето продължаваше, обаче днесъ, когато Тракия и Мала-Азия се явиха съ своитѣ добри и реномирани тютюни, естествено е, че ние не можемъ да пласираме голѣмитѣ количества тютюнъ, които до скоро пласирахме. И до като по рано чужденцитѣ идваха на краката ни и купуваха всичко каквото носи името тютюнъ, днесъ никой не идва и държавата е принудена да праща специални мисии да търсятъ купувачи на тютюнитѣ, да се сключватъ специални търговски договори, да се

купуватъ въ замѣна по недотамъ изгодни цени разни машини, вагони и пр. Но нищо не може ни помогна и ние ще трѣбва да ограничимъ нашето тютюнево производство за смѣтка на неговото качество и за смѣтка на други произведения, иначе тая криза, въ която се днесъ намираме идущата година ще я имаме въ по-голѣма степенъ.

Ние ще трѣбва да трансформираме нашето земледѣлско производство да преминемъ къмъ обработката на други култури, да преминемъ къмъ едно модерно скотовѣдство, като се раздѣлимъ съ баснята, че за скотовѣдството сж нуждни мери, и създадемъ изкуственитѣ ливади. Ще трѣбва да създадемъ едно модерно овощарство, пчеларство, градинарство, свинарство, птицевѣдство и пр. Българския производител ще трѣбва да изнася на международния пазаръ не своята царица, а масѣта и месото добито отъ свинетѣ изхранени отъ тая царица. Не ечемика и овеса, а добитѣка изхраненъ отъ тѣхъ. Днесъ съ право се говори, че българската кокошка чрезъ износа на нейнитѣ яйца крепи нашия левъ и ние отъ това обстоятелство ще трѣбва да си вземемъ добра бележка и насочимъ нашитѣ усилия по ония пѣтища, които се сочатъ отъ самия икономически животъ. Ще трѣбва да създадемъ всички нуждата отъ тая промѣна въ начинитѣ и обработката на нашата земя и промѣна на артикулитѣ за да можемъ да дадемъ на международното тържище нѣщо, което ще се търси и има цена за да можемъ да надвишимъ своя вносъ съ износа и по такъвъ начинъ спасимъ отъ разсипване нашето народно стопанство и нашия беденъ левъ.

Н. Г. Н.

Н. Ивановъ, окр. провер.—Варна.

Районенъ театъръ.

Монотонни, еднообразни дни се преживяватъ въ провинцията, а особено изъ селата. Тукъ всички дни сж еднакви, съ изключение имената имъ. Все еднакви грижи за работа, храна и сънъ.

Духовната храна на масата е въ махленската клюка, кафенета. и кръчмитѣ. Църквата и тя отдавна незадоволява.

За интелигенцията това положение е по-мъчително, защото нея незадоволява туй, което масата намира и извлича отъ клюки. кръчми и кафенетата.

При липса на удоволствия и духовна наслада

— литература и просв. спортъ, театръ, музика и пр., интелгенцията въ селата скучае и се измъчва, а това я прави апатична и, съ време, убива желанието и стремежа ѝ къмъ общественна дейностъ, става „еснафска“, егоистична и грубо материалистична — почва да мисли само за себе си, за поминъкъ и грубия си интересъ, а съ това тя е изгубена и се проваля, като общественъ факторъ.

А колко млади хора даровити и съ заложи сж се похабявали подъ жестокихъ удари на тоя животъ и сж оставали „еснафи“, както интелгенцията се изразява, и по общуване, и по култура и пр.!

Вечернитъ събирания на интелгенцията изъ селата и книгитъ за четене — и тѣ ставатъ отегчителни и омръзватъ съ еднообразието си; даване вечеринки, театра и пр. не се удаватъ пкъ на всѣкъде и често по разни причини — липса на подготвени хора, а главно — условията.

Нужно е на тая маса, на тая интелгенция, да се даде духовна храна, като поне отъ време на време се влива у тѣхния сивъ и еднообразенъ животъ нова освежителна струя, за да ги изкара изъ тежката душевна летаргия, да имъ се даде представа и илюзия за културно-духовния развой и еволюция на човѣчеството, а съ това пкъ да се и инжектиратъ и да се направятъ по-дейни и по-продуктивни и за физически и за умственъ трудъ.

Тая празнота ще се попълни отъ театра, той ще изпълни тая благородна и ползотворна роля.

Възпитателната роля на театра и неговото общественно значение не може да се отрича. Той излага на показъ история, наука и пр.; той разкрива духовния миръ на човѣка, показва неговитъ добродѣтели, бичува, усмива, порицава неговитъ пороци и всичко това нагледно и картинно, за да може да чете въ тая негова книга и простия, и неукния, и малкия, и възрастния.

Театри не навсѣкъде изъ окръга ще могатъ да се уредятъ и по липса на средства и условия и пр. причини, заради туй умѣстно и задоволително би било за сега уреждането на единъ Районенъ театръ съ всичко необходимо, който да обхожда всички по-голѣми центрове изъ окръга и тамъ да дава своитъ спектакли.

Тая идея не е неизпълнима — организирането на такъвъ театръ може да стане.

Такъвъ единъ театръ ще е и популяренъ, тъй като въ много центрове на окръга — Провадия, Ново-село, Козлуджа и др. отъ отдавна има театрални наченки — читалищни сцени и трупики, създадени отъ граждани и учители-любители.

Тия центрове ще се духовно освежаватъ отъ районния театръ и последния съ изнасянитъ си подобрени пиеси ще буди у тѣхъ стремежъ къмъ

художество, творчество и човѣшко-граждански добродѣтели.

Тоя въпросъ — за организирането на театра, ще трѣбва да се обмисли отъ компетентни хора, като се и обмислятъ и намерятъ всички необходими ресурси за издръжката му и се вложатъ въ единъ правилникъ всички необходими условия и редъ за неговото сигурно и правилно функциониране.

Тоя театръ трѣбва да се създаде заради онова мнозинство изъ провинция и села, което има право на това най-сетне, а и да му се създадатъ поне отъ време на време известни щастливи-сладки моменти, за да се почувствува и то — мнозинството — духовно, като хора на цивилизацията и XX вѣкъ.

Съюза на драматическитъ и оперни артисти бе повдигналъ тоя въпросъ предъ Окр. Постоянна Комисия, но бе вече късно — окръженъ и общински бюджети бѣха вече прегледани и минали, та неможаха да се впишатъ нуждитъ кредити за целта. Всѣки случай Постоянната Комисия по принципъ възприе тая идея, като навременна и полезна и въ такава смисълъ даде своитъ отговоръ и бележки.

Повече по това, обаче, не стана. (Следва).

Г. Г. Николиевъ, агрономъ.

Една екскурзия до Чехославия.

Продължение отъ брой 20.

Посетихме стопанства отъ 30—600 лекара въ различнитъ краища на Чехия при различни почвени и климатически условия. На всѣкъде първото впечатление е добрата уредба на стопанството. Дворътъ не много голѣмъ, правилень и винаги обграденъ съ каменень или тухленъ зидъ. Въ този четирежгъленъ или правожгъленъ дворъ сж сградитъ на стопанството: къща на стопанина, дълга млѣкарница, оборъ за дойния добитѣкъ, отдѣленъ такъвъ за работния, или общъ при дребнитъ стопанства, до обора свинарникъ съ боксове за две-четире и пр. свинки — майки и отделенъ боксъ за малкитъ прасета и тѣя за оговяване, следъ това следва курникъ, навесъ за колата и др. земеделски орѣдия и машини, сайвантъ за снопитѣ, сламата и сѣното. Въ много по добре уредени стопанства вѣхмъ и специално помешение за приготвянето на кисело сѣно, силоси по американски образецъ, циментирани, а нѣкъде и просто изкопани ями за резанки отъ захарнитъ фабрики и пр. До обора е тори-

щето обезателно изкопано малко въ земята и послано съ камъкъ, до него кладенецъ за пикочта, която се събира отъ обора и отвежда съ каналчета до кладенеца. Цѣлия дворъ е постанъ съ калдъръмъ, тъй че винаги е чистъ обора, свинярника и пр. Всички сгради сж масивни съ циментенрааъ подъ или бетониранъ, или постанъ съ камъни или тухли.

Непосредствено до този стопански дворъ се държи другъ втори дворъ, сжщо ограденъ съ добра ограда въ който се намяратъ овошната, зеленчукова и цвѣтна градини. Въ тѣхъ по нѣкога се пущатъ малките телета и кончета да пасатъ и играятъ. Хармани викаде нѣма, вършидбата се извършва съ вършачки, каквито всѣко стопанство по-голъмо отъ 150 декара има. Вършачките се движатъ било съ механическа сила, било съ жива такава 1—2 коня или вола споредъ голѣмината си. Вършачката е монтирана така, че вършидбата може да се извършва и зимно време. Всички стопанства които обиколихме, макаръ и да бѣше въ средата и края на месецъ септемврий, не бѣха привършили вършидбата си. Обикновено ни заявяваха, че сж увърхали това което не се събира подъ сайванта и плевника, и че останалата храна, която се намира подъ сущина ще вършеятъ презъ зимата, когато времето не позволява друга работа.

Въ момента когато правихме своитѣ обиколки се извършваше следната стопанска работа: мжжетѣ орѣха и сѣяха, женитѣ и дѣцата досѣбраха картофитѣ, обръщаха и сушеха последната косидба на детелината или люцерната, берѣха сливи, ябълки, и се приготвяваха за ваденето на захарното цѣкло.

Въ Чехия и Моравия сж застъпени главно следянитѣ земеделски култури: пшевица, ржжъ, ечмикъ, детелина, овесъ, захарно цвекло и картофи, нѣкаде цикорията, отъ която правятъ кафе, което чехитѣ много употребяватъ смесено съ млѣко. Това сж главнитѣ нмъ култури, освенъ тѣхъ въ по-малкъ размѣръ сж застъпени, крѣмяното цвекло, морковитѣ, за хранене на домашния добитѣкъ и по нѣколко лехи макъ, кимшонъ и др. агрономически и медицински треви, употребявани било въ кухнята или продавани за разни цели. Царевичата се сѣе като второстепенна култура и то изключително разпрѣснато, коси се зелена и се прави на кисело сѣно въ ями или високи зидани помещения — силоси, за зимно хранене на добитѣка. Само въ южна Моравия и Словашко се сѣе царевича, която узрява и бере зряла.

Лозя въ Чехия и Моравия почти нѣма и

мѣчно виреятъ. Южната частъ на Словашко има лозя, които добре узряватъ.

Добитѣкъ. Чехословашкия земеделецъ има много домашенъ добитѣкъ и то главно говеда, коне, свини и кози. Овцетѣ сж много малко и то се държатъ отъ по едритѣ земледѣлци. Само въ словашко и Подкарпатска Русия има повече овце и се срещатъ като нашитѣ стада. Отъ говедия добитѣкъ най-много сж кравитѣ. Нѣма стопанства кждето да нѣма крава. Количеството на кравитѣ се движи отъ 2 до 15 и повече въ зависимостъ отъ притежаното количество земя. Малките стопанства си обработватъ земята съ крави. Кравитѣ се използватъ за работа, за млѣко, и като разплоденъ добитѣкъ. Стопанство отъ 250—300 декара иматъ отъ 10—12 крави, 1—2 чифта волове и 2—3 чифта коне. Въ такива стопанства кравитѣ служатъ изключително за разплодъ и млѣко и само като изключение за работа. Говедия добитѣкъ въ по-голъмата си частъ е отъ Саянталска порода, среща се доста и мѣстното червено-шарено говедо. Последно време сериозно се работи върху една създадена вече говежда раса — Бернско-Ханалска — тъмночервенъ цвѣтъ съ бѣла глава и голѣми бѣли петна отъ страни по тѣлото и корема. Млѣчността въ кравитѣ нмъ се движи средно отъ 8—14 литри дневно. Тамъ гдѣто има млѣкарска кооперация млѣкото се дава на кооперацията, кждето една частъ отъ него, следъ като се пастеризира (загриване на млѣкото въ специаленъ апаратъ до 65—70 градуса, и охлади на 40° се разнася въ градоветѣ за проланъ въ пресно състояние, другата частъ отъ млѣкото служи за приготвяне на масло и сирене. Посетихме млѣкарски кооперации, които преработватъ до 6000 литра млѣко дневно. Тамъ гдѣто нѣма такива кооперации млѣкото се преработва отъ самитѣ стопанства на масло и продава на пазаря или на прекупци. Въ млѣкарницитѣ сурватката се преработва за добиване на постно сирене, а въ домашнитѣ млѣкарници за отвара. Отпалките отъ млѣкото се използватъ за свинетѣ.

Мери въ Чехия и Моравия нѣма, добитѣкъ се държи на храна въ обора, и само презъ есенята се пуща въ ливадитѣ за да използва малкото трева, която не би могла да се прибере, но и това не навсѣкаде се пратикува, тъй като и тая трева използватъ за приготвяне на кисело сено. Въ последно време се уреждатъ пазбища, и то въ по-високитѣ мѣсна на Чехославия по типътъ на Алпийскитѣ тикива. Посетихме и кооперативни пазбища кждето пасе добитѣка на кооператоритѣ. Отъ

тези пазбища тамъ сж доволни, понеже иматъ изобилна паша презъ цѣлата пролѣтъ, лѣто и половината отъ есенята. Но както и самитѣ кооператори признаха, такива пасища сж възможни само въ балканиститѣ мѣста, гдѣто има повече валежи — надъ 700 литра на квадратенъ метъръ годишно. Въ полето такива пасища сж невъзможни.

Коне отгледватъ за работа предимно тежкия и по-лекаря Арденъ, въ Словашко напротивъ предпочитатъ Англо-Арабската порода, „Гидрана“ и „Новиуса“.

Свинетѣ въ Чехословашко се отгледватъ въ доста голѣми размѣри, но само оборно, безъ да ги пуцатъ на паша. Въ всѣко стопанство гледатъ на свиневъдството, като едно отъ доходнитѣ му пера. Въ стопанството се отглеждатъ младитѣ прасета до 6 месецъ, следъ което ги продаватъ на касани и саламджии. Оставатъ и по нѣкоя свиня за оговяване въ самото стопанство. Въ Чехия се употребява много свинско месо презъ цѣлата година. Обикновено държатъ „Йоркширската“ свиня и я кръстосватъ съ обикновената Чешка. За храна презъ зимата употребяватъ силно запарени картофи и ярма, а презъ лѣтото зелена детелина или люцерина.

Кози въ Чехия има повече отъ овце, но и тѣ изключително се държатъ въ оборитѣ и дворищата, пасенето имъ е рѣдко и то става по еднично, като козитѣ ги пуцатъ вързани по слоговитѣ, овощнитѣ и други градини. Козитѣ се държатъ отъ най-дребнитѣ земледѣлци, земледѣлски работници, обезземлени земледѣлци, работници въ фабрикитѣ и пр.

Плодоветѣ: ябълки и сливи, които се бератъ отъ дворнитѣ градини, пѣтищата, синоритѣ или отъ специалнитѣ овощни градини, се употребяватъ, като една частъ се изварява отъ стопанитѣ за мармалади, компоти и пр. (отъ ябълкитѣ правятъ ябълково вино), а друга частъ продаватъ на пазаря или ги даватъ въ кооперациитѣ. Посетихме една производителна кооперация, която освенъ кооперативенъ складъ за общо пречистяване и продажба на хранитѣ и детелиновото семе, имаше и складове за земледѣлски орждия, машини, искусствени торове, модерна мелница, фурна и пр., а сѣщо и една отлична фабрика за преработване на плодове и разни зеленчуци, които се преработватъ въ разни мармалади, консерви, овощни яна, ликьори и редъ други продукти на овощията и зеленчуцитѣ. Нѣщо повече въ тая кооперация се приготвяватъ и кисело зеле, за презъ зимата.

ВЪНШНАТА ТЪРГОВИЯ.

Публикуванитѣ до сега данни за външната търговия на страната показватъ влиянието на слабата реколта на 1924 год. Последната юлска книжка отъ мѣсечнитѣ извѣстия на главната дирекция на статистиката дава сведенията за външната търговия презъ месецъ май и първитѣ петъ месеци на 1925 год.

А именно презъ м. май т. г.: Вносъ 327 бройки и 33,526,127 кгр. за 688,753,164 лв. Износъ 66,797 бройки и 20,240,374 кгр. за 413,294,571 лв.

А презъ първитѣ петъ месеца на 1925 год. имаме: Вносъ 1,096 бройки и 167,560,124 кгр. за 3,004,250,182 лв. Износъ 385,573 бройки и 126,499,309 кгр. за 2,177,127,882 лева.

Срещу това презъ първитѣ петъ месеца на 1924 г. имаме: Вносъ 1,824 бройки и 141,394,486 кгр. за 2,284,723,169 лв. Износъ 189,003 бройки и 203,550,813 кгр. за 1,708,095,625 лева.

Търговскиятъ балансъ се приключва, следователно, съ дефицитъ: 275 и полов. милиона лева за м. май т. г. 827 милиона лв. за първитѣ петъ месеци отъ 1925 год., 5786 и половина милиона лева за първитѣ петъ месеци на 1924 год.

Изобщо износътъ се засилва и превишава вноса презъ втората половина на всѣка година, особно презъ месецитѣ септемврий — декемврий. Сжщата надежда, въ по-голѣми размеръ, благодарение на тазгодишната реколта, можемъ да имама за втората половина на текущата година.

По видъ на стокитѣ, вносътъ презъ първитѣ петъ месеци отъ 1925 и 1924 год. се разпредѣли:

	януарий—май 1925 г.	ян.—май 1924 г.
Текстилни материя.		
ли и издѣлия	1,115.8 мил. лв.	939.6 мил. лв.
Метали и издѣлия		
отъ тѣхъ	372.6 „ „	416.8 „ „
Зърнени храни и произведения отъ тѣхъ	319.6 „ „	3.5 „ „
Машини, инструменти и апарати	272.6 „ „	150.1 „ „
Кожии и издѣлия	126.2 „ „	116.0 „ „
Дървени материяли и издѣлия	103.5 „ „	97.4 „ „
Масла растителни.		
тлъстини и др. п.	108.1 „ „	86.6 „ „
Колониялни стоки	91.3 „ „	44.5 „ „
Смоли, гуми, минер. масла	71.8 „ „	55.6 „ „
Бои лакове и джбилни вещества	63.5 „ „	55.1 „ „
Химически продукти	59.5 „ „	71.2 „ „
Хартия, картонъ и произведения	50.9 „ „	44.0 „ „

(Следва).

Съ изключение на металитъ и издѣлията отъ метали, всички други категории стоки показватъ значително увеличени презъ първитъ петъ месеци на 1925 г., въ сравнение съ сжщото време на 1924 г. На мѣстото на метали, презъ първитъ месеци на 1925 г. имаме силно увеличенъ вносъ на зърнени храни, за да се помогне на прехраната. незадоволена отъ слабата реколта на 1924 г.

Сжщо така, по видъ на смѣткитъ, износътъ презъ първитъ 5 месеци на 1925 г., въ сравнение съ сжщото време на 1924 г., се разпредѣля както следва:

	ян.—май 1925 г.	ян.—май 1924 г.
Тютюнъ суровъ	1,102.0 мил. лв.	413.3 мил. лв.
Царевница	471.1 " "	641.9 " "
Яйца	247.3 " "	190.3 " "
Волове и крави	65.4 " "	19.7 " "
Овни, кочове и овце	27.0 " "	4.7 " "
Пашкули	20.7 " "	4.3 " "
Бобъ (фасулъ)	17.7 " "	100.6 " "
Кокошки	14.2 " "	8.4 " "
Дървенъ кюмюръ	13.3 " "	2.2 " "
Семе тиквено	12.5 " "	9.1 " "
Трици	11.8 " "	— " "
Розово масло	10.7 " "	26.6 " "
Медна руда обгорелна (матъ)	10.4 " "	— " "

Износътъ презъ първитъ 5 месеци отъ 1925 год. показва значително подобрене спрямо този презъ първитъ петъ месеци на 1924 год.; освенъ царевницата, фасула и розовото масло, всички други стоки на износа показватъ значително увеличение. При тютюна това увеличение е 2 и пол. пжти: 7,135,303 кгр. презъ първитъ петъ месеци на 1924 г., 17,299,283 кгр. презъ първитъ петъ месеци на 1925 г. Износътъ на царевницата възлиза на 80,707,692 кгр. презъ първитъ петъ месеци на тек. г., срещу 141,688,169 кгр. презъ сжщото време на 1924 г., въроятно е, обаче, че презъ втората половина на 1925 г. износътъ на царевницата ще догони 1924 г.

Като добъръ признакъ за засилването на пашкулното производство трѣбва да се изтъкне, че презъ първитъ петъ месеци на т. год. сж изнесени 67,140 кгр. пашкули, срещу 12,471 кгр. презъ сжщото време на 1924 г. Розовото масло показва намаление въ износа (348 кгр. презъ първитъ петъ месеца на т. г. срещу 1,237 кгр. презъ сжщото време на мин. г.), обаче тази година цената е значително по-висока, която се изразява и въ съобщената по-горе стойностъ на изнесеното розово масло.

Споредъ държавитъ, между които главно се разпредѣлятъ, вносътъ и износътъ представляватъ следната картина:

януарий — май 1925 г.

	Вносъ	Износъ
Германия	528.3 мил. лв.	502.2 мил. лв.
Италия	396.3 " "	310.3 " "
Австрия	270.2 " "	273.3 " "
Франция	214.6 " "	152.2 " "
Англия	417.2 " "	9.9 " "
Чехославия	208.4 " "	152.4 " "
Гърция	68.— " "	130.6 " "
Белгия	127.3 " "	159.3 " "
Холандия	77.6 " "	136.9 " "
Полша	— " "	49.2 " "
Турция	80.3 " "	68.3 " "
Ромжния	157.5 " "	3.2 " "
Югославия	157.8 " "	3.3 " "
Швейцария	25.9 " "	157.2 " "
Съед. Щати	118.1 " "	20.3 " "

януарий — май 1924 г.

	Вносъ	Износъ
Германия	443.1 мил. лв.	286.7 мил. лв.
Италия	352.8 " "	132.— " "
Австрия	241.5 " "	211.2 " "
Франция	198.4 " "	15.8 " "
Англия	317.6 " "	358.4 " "
Чехославия	132.1 " "	15.5 " "
Гърция	49.4 " "	149.4 " "
Белгия	170.1 " "	54.— " "
Холандия	44.4 " "	63.5 " "
Полша	— " "	7.8 " "
Турция	75.1 " "	102.1 " "
Ромжния	129.9 " "	12.2 " "
Югославия	20.1 " "	6.7 " "
Швейцария	19.— " "	55.4 " "
Съед. Щати	17.9 " "	59.8 " "

Въ горнитъ цифри бие на очи голѣмото повишение на вноса ни отъ Англия надъ износа за тамъ; нека се надяваме, че ще бжде възможно издействуването на по-голѣмъ износъ на български произведения за този важенъ пазаръ. Отраднo впечатление прави засилването на износа, главно тютюнъ, яйца и царевница за Германия, Холандия, Белгия, Швейцария, Полша и Чехославашко. Презъ втората половина на 1925 год. ще имаме навѣрно, въ свръзка съ новата реколта, едно още по-голѣмо засилване на износа. Д. К.

(в. „Д. Сговоръ“.)

ДОМАШНА МЕДИЦИНА.

5. Възпаление на слѣпото черво.

Възпаление на слѣпото черво, и собствено на неговия придаткъ, е твърде сериозно заболяване, което, ако не получи необходимата помощъ, може да има твърде лоши последици за болния.

То се дължи на много причини, между които по важни сж: чужди тѣла и глисти въ канала на придатъка, рани, задръстване, силни очистителни лекарства, инфекциозни болести и пр.

Въ повечето случаи следнитѣ симптоми сж най-характернитѣ за болестъта: а. остри или тѣпи болки отъ дѣсната страна на корема, на средата между пѣпа и тазовия дѣсенъ изстѣпъ; б. покачване на тѣлесната температура; в. повръщане или гадене.. Въ повечето случаи болниятъ има запичане, обаче, има и случаи съ диария, особено у децата; г. силни болки при налѣгане червото. Коремътъ е твърдъ и не позволява да се натиска.

Болниятъ лежи въ остритѣ случаи по гърба си, съ свити колѣнѣ, дишането му е усилено, езикътъ е обложенъ и сухъ, пулсътъ е бързъ, има общъ упадѣкъ, слабостъ.

Всички тия признаци може да преминатъ и болниятъ да се подобри; обаче, ако се образува гнойникъ, той може да се пукне и гнойната материя да се излее въ коремната кухина и съ това да докара общо възпаление на коремната ципа — перитонитъ, — болестъ; която се свършва най-често съ смъртъ, особно ако не се остави случая въ рѣцетѣ на лѣкаря.

Пукване на гвойника въ слѣпото черво става въ повечетѣ случаи, когато стенитѣ му сж изстѣпѣли и има наблигае върху корема, каквото тѣзи около болния, въ старанието си да му помогнатъ, упражняватъ, като го търкатъ или му „завиватъ пѣпъ“, или пѣкъ му слагатъ гърнета и пр. Нѣма нищо по-вредно за болния отъ търкането, или налѣгането, за да му навиятъ пѣпа!

Почти всеобщо вѣрване е, че когато нѣкой има болка въ корема тѣ се дължатъ на развѣдия се пѣпъ и поради това всичкото лечение се свежда къмъ неговото извиване или докарване на старото мѣсто. На тѣзи, които сж запознати съ устройството и разположението на коремнитѣ органи, не е необходимо да се обяснява всичката безсмисленостъ на това, обаче на всички които мислятъ, че човѣкъ има нѣкакъвъ пѣпъ вътрѣ въ корема, който се развива и завива, трѣбва да се каже, че тѣ се много маматъ. Тамъ нѣма никакъвъ пѣпъ, а само стомахъ, черва и други органи, каквито всѣко домашно животно има.

Както казахме и по-рано, човѣкъ може да има болки въ корема, които се дължатъ не само на възпаление на слѣпото черво, а и на други причини. Въ такива случаи, въртенето или триенето на корема може да бѣде опасно, обаче, като имаме предъ видъ първото, не трѣбва никога да прибѣгваме до тая мѣрка безъ указание отъ лѣкаря.

Първа помощъ. Всѣкога трѣбва да се вика лѣкарь. До неговото идване, болниятъ трѣбва да лежи по гърба си съ свити въ коленетѣ крака. Никаква храна не трѣбва да се дава, а само вода — колкото се желае. Да се направи клизма съ топла вода, като се избегватъ всѣкакви очистителни лѣкарства. Върху корема се слагатъ горещи компреси, всѣки часъ по 15 минути или мехуръ съ ледъ. За да се спре повръщането, на болния да се дава да гълта малки парчета ледъ. Мнозина употребяватъ ледени компреси върху болното мѣсто, но горещитѣ даватъ по-голѣмо облекчение и не докарватъ никаква вреда, както мислятъ нѣкои. Разбира се, че горещитѣ компреси сж полезни само въ началото на болестъта, натагѣкъ тѣ сж опасни.

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ.

ВАРНЕНСКА

Окръжно

Окр. Постоян. Комисия

№ 2393.

24 ноември 1925 г.

гр. Варна.

До Г. Г.
Общинскитѣ Кметове
въ окръга.

Постоянната комисия като цени твърде много преследванитѣ отъ Водния Синдикатъ „Тича“ културно-стопански задачи, счита за свой приятенъ дългъ, Господинъ Кмете, да Ви замоли да наредите:

1) Да се даватъ отъ общината Ви бързо и добросъвестно всички сведения, които управлението на Синдиката би Ви поискало;

2) Да се изпълняватъ нарежданията му, които сж въ връзка съ финансовата му организация и културно-стопанската му деятелностъ;

3) Общинскиятъ канцеларски персоналъ да бѣде отзивчивъ при запитванията и експедитивенъ при отговоритѣ си; и

4) На Водния Синдикатъ „Тича“ да се гледа като на единъ общественъ институтъ, който е въ здрави и неразривни връзки съ държавата, окръга и общинитѣ, и като такъвъ той е най-близкия до насъ органъ на Министерството на Земледѣлието и Държавнитѣ Имоти. — Отдѣление на водитѣ.

за Председателъ: Ан. Ивановъ

Секретаръ: М. Ботушаровъ

Печатница „Войниковъ“ — Варна.

Дишпудашко Училищно Настоятелство — Варненско.**ОБЯВЛЕНИЕ**

Понеже обявления на 21 ноемврий т. г. търгъ не се състоя, то обявява се на интересующитъ се, че на 23 декемврий т. г. отъ 9 до 12 часа преди обѣдъ въ канцеларията на общинското управление ще се произведе за втори пътъ публиченъ търгъ, за отдаване подъ наемъ съ срокъ отъ 25 ноемврий 1925 год. до 25 ноемврий 1927 год. на следнитъ училищни имоти, а именно:

1) Нива въ землището на с. Дишпудакъ, мѣстността „Митрополъ“ състояща се отъ 20 декара, съ първоначална цена 3300 лева за 2 години.

2) Нива въ сѣщото землище мѣстността „Харманитъ“, състояща се отъ 4 дек. и 5 ара, съ първоначална цена 600 лева за 2 години.

Залогъ се иска 100%.

Конкурентитъ трѣбва да се съобразятъ съ чл. чл. 115 и 127 отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията.

Тържнитъ книжа могатъ да се видятъ всѣки присѣтственъ день въ общинското управление.

Всички разноси по публикация сж за смѣтка на наемателя.

146—1—1 ОТЪ НАСТОЯТЕЛСТВОТО.

Асълъ-бейлийско Сел. Общ. Управление, Провадийско.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 2858

с. Асълъ-бейлий, 21 ноемврий 1925 г.

Асълъ-бейлийското селско общинско управление обявява на интересующитъ се, че на 31 день отъ публикуването на настоящето обявление въ Варненския окръженъ вестникъ отъ 14 до 18 часа въ помещението на общината ще се произведе публиченъ търгъ съ явна конкуренция за продажбата на праздни дворни мѣста отъ мерата на с. Асълъ-бейлий включени въ плана на с. с., а именно: отъ кварталъ № 69 парцели № № 3 и 4; отъ кварталъ № 70 парцели № № 1, 2 и 3; отъ кварталъ № 49 парцели № № 1, 2,

3 и 4; и отъ кварталъ № 50 парцели № № 1 и 6.

Първоначална цена на декаръ е 1000 ла. Искания залогъ за правоучастие въ търга е 100%.

Чл. 125 отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията е задължителенъ за конкурентитъ.

Разносжитъ за обгербване на всички книжа по търга сж за смѣтка на конкурентитъ.

Тържнитъ книжа могатъ да се видятъ въ общинската канцелария всѣки присѣтственъ день и часъ.

Тия дворни мѣста сж опредѣлени отъ общинския съветъ за продажба за въ полза на фонда „Водоснабдяване с. Асълъ-бейлий“ и утвърдени съ царски указъ подъ № 595 отъ 25 октомврий т. г.

Кметъ: Б. Георгиевъ.

148—1—1 Секр.-бирникъ: Ив. Филевъ.

Градинаровско Учил. Настоятелство — Провадийско.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 45

с. Градинарово, 18 ноемврий 1925 г.

На 1 декемврий 1925 год. Градинаровското училищно настоятелство ще произведе публиченъ търгъ съ тайна конкуренция въ канцеларията на Градинаровското първоначално училище, отъ 2 до 4 часа следъ обѣдъ, за отдаване на предприемачъ уголемяването съ две класни стаи основното училище въ с. Градинарово.

Приблизителна стойностъ на предприятието е 275,000 лева.

Залогъ 50% — 13,750 лева.

Конкурентитъ трѣбва да представятъ и свидѣтелства за честностъ и способностъ.

Тържнитъ книжа могатъ да се видятъ всѣки присѣтственъ день и часъ въ канцеларията на първоначалното училище.

Всички разноси по обявяването и др. сж за смѣтка на предприемача.

(Обявлението е публикувано въ Държавенъ вестникъ. брой 174 отъ 30 октомврий т. г. страница 9).

147—1—1 Председателъ: Г. Илиевъ.